

Verslag Duurzame Energie 2019

Inleiding

De gemeenteraden van de vijf Waddeneilanden hebben in 2007 de ambitie uitgesproken om in 2020 zelfvoorzienend te zijn op het gebied van energie en water. Dit is bekrachtigd door het nemen van vijf raadsbesluiten in de vijf gemeenteraden. Inmiddels zijn er diverse projecten uitgevoerd om die doelstelling te halen. Daar bovenop moet er nog veel gebeuren in een korte periode. Naast de samenwerking van de Waddeneilanden op het gebied van duurzaamheid werkt Ameland op het gebied van duurzaamheid en energietransitie ook nauw samen met de partners van het convenant Duurzaam Ameland.

Jaarverslag 2019

In 2019 zijn diverse projecten en activiteiten op het gebied van duurzame energie in gang gezet en sommige zijn afgerond.

Convenant Duurzaam Ameland

In 2017 traden drie nieuwe partners (TNO, EnTranCe en Liander) toe tot het convenant Duurzaam Ameland. Zij hebben samen met de zittende convenantpartners (GasTerra, NAM, Eneco, Signify en gemeente Ameland) een nieuwe (derde) versie van het convenant ondertekend onder de naam Duurzaam Ameland 3.0. Lag in de eerste twee convenanten de nadruk op Ameland als etalage en testomgeving voor innovatieve duurzame technieken, in het in juni 2019 ondertekende convenant ligt de nadruk op vijftien jaar vooroplopen met de energietransitie op Ameland. Dus wat landelijk in 2050 gerealiseerd moet zijn, is in 2035 al op Ameland gerealiseerd.

De stuurgroep van Duurzaam Ameland heeft in 2019 drie keer vergaderd, de communicatiegroep vier keer en de projectgroep zes keer 'live' en daarnaast tweewekelijks op de woensdagen telefonisch.

De Stuurgroep van het convenant Duurzaam Ameland heeft in 2019 de projectgroep gevraagd om een aantrekkelijke ambitie uit te werken (op basis van de geformuleerde ambitie van vijftien jaar vooroplopen), waarmee de noodzakelijke financiële middelen voor programmamanagement en communicatie toegezegd kunnen worden. Hiertoe is aan bureau PNO opdracht gegeven om in het kader van het Europese programma Horizon 2020 een subsidieaanvraag in te dienen. De aanvraag is op zichzelf al waardevol; ook als ze niet wordt gehonoreerd houdt het convenant er een ambitieus werkprogramma aan over.

Elektrificatie NAM-locatie

De gemeente heeft bij het Rijk een aanvraag gedaan in het kader van de Crisis- en herstelwet om de elektrificatie van de NAM-locaties verder vorm te geven, en daarmee de kansen te benutten die dit

project biedt voor het verder realiseren van de Amelandse duurzaamheidsambitie. De ruimte die hiervoor geboden wordt is vastgelegd in een AMvB die in december 2018 door de minister is afgegeven. De AMvB houdt onder meer in dat Ameland ruimte krijgt om te experimenteren met energieoplossingen die feitelijk nog niet binnen de bestaande kaders van de wet vallen. De looptijd van de maatregel is tot en met 2022.

In het kader van de elektrificatie van de NAM-locaties is in 2019 een elektriciteitskabel over het eiland aangelegd. Volgend jaar wordt de kabel doorgetrokken richting de locatie in de Noordzee.

Duurzame Wadden

Eén van de thema's waarbij de vijf Waddeneilanden samenwerken is duurzame energie. De vier Friese eilanden wisselen kennis uit en trekken samen op om projecten te realiseren. De provincie heeft voor 2017, 2018 en 2019 een subsidie van € 200.000 beschikbaar gesteld voor duurzame energieontwikkelingen op de vier Friese Waddeneilanden, op voorwaarde dat de gemeenten daar zelf ook € 200.000 bijlegden. Daarmee was een bedrag beschikbaar van € 400.000 voor duurzame energieprojecten op de vier eilanden. Het eindverslag van deze projectcluster is met een positieve accountantsverklaring ingediend bij de provincie voor subsidieafrekening. De projecten die in dit kader uitgevoerd zijn, zijn ook benoemd in dit jaarverslag.

In 2019 hebben de portefeuillehouders duurzaamheid van de Waddeneilanden drie keer vergaderd, waarvan éénmaal schriftelijk. Een nieuwe gezamenlijke duurzame-energieambitie was het belangrijkste agendapunt. De projectgroep Duurzame Wadden heeft zes keer vergaderd.

De afgelopen jaren hebben de Waddeneilanden aandacht besteed aan de mogelijke verbetering van de communicatie op het gebied van duurzaamheid. In 2016 en 2017 zijn de communicatieverantwoordelijken van de vier Friese Waddeneilanden bij elkaar geweest. Allen erkenden de noodzaak voor het verstevigen van de gezamenlijke duurzaamheidscommunicatie en hebben aanzetten gedaan dit concreet te maken. In 2018 is Jacqueline van Druten gevraagd door de gezamenlijke Waddeneilanden onderzoek te doen naar de wensen en behoeften ten aanzien van de duurzaamheidscommunicatie. Dit mondde uit in een plan van aanpak met drie adviezen. Eén van die adviezen betrof de communicatie naar de eilandbewoners over de 2020-ambitie van de Waddeneilanden en wat er intussen is bereikt. Dit heeft geleid tot een Waddenkrant (zie hierna onder 'Krant duurzaamheidsambitie na 2019').

De andere twee adviezen zijn gericht op het versterken van de capaciteit voor communicatie, met name voor de kleinere eilanden maar ook voor de communicatie namens de vijf eilanden gezamenlijk. Hiervoor is een plan van aanpak gemaakt.

Het derde advies was om de duurzaamheidscommunicatie goed te borgen in de betreffende organisaties (vijf eilandgemeenten en het samenwerkingsverband De Waddeneilanden).

De genoemde Waddenkrant is huis-aan-huis verspreid op de vijf eilanden. Met het plan van aanpak om de duurzaamheidscommunicatie te versterken wordt op verschillende eilanden al gewerkt. Of en hoe de gezamenlijke eiland-brede communicatie vormgegeven kan worden, daarover moet de directieraad van de Waddeneilanden zich nog uitspreken.

Film Duurzame Eilanden

Documentairemaker Eef de Graaf heeft een documentaire gemaakt over Duurzame Nederlandse eilanden. De documentaire heeft de vorm van een zoektocht naar een duurzame samenleving op de Nederlandse eilanden en de rol van het water hierin speelt. De film gaat niet alleen over de

Waddeneilanden, maar met name ook over de eilanden in Zeeland. De documentaire is in het najaar van 2019 in première gegaan en zal ook op de Waddeneilanden te zien zijn.

Provinciaal overleg

Vanuit de provincie Friesland lopen meerdere initiatieven op het gebied van duurzame ontwikkeling. In het kader van het Klimaatakkoord zijn energieregio's benoemd. Die energieregio's moeten een Regionale Energie Strategie (RES) opstellen.

Regionale Energie Strategie (RES) Friesland

Het bestuurlijk overleg voor de RES Friesland loopt via de VFG-commissie Klimaat en Energie. Daarin zitten alle portefeuillehouders duurzame energie van de Friese gemeenten, het Wetterskip en de provinciaal gedeputeerde duurzame energie. Zij zijn in 2019 drie keer bij elkaar geweest.

In 2019 is het plan van aanpak RES Friesland vastgesteld door alle gemeenteraden.

Daarnaast vond elk kwartaal het ambtelijk Klimaat Overleg Friesland plaats en zijn er twee bijeenkomsten geweest van het Warmteplatform Noord Nederland. Dit laatste platform loopt vooruit op de op te stellen warmtevisie per wijk of per gemeente, die gereed moet zijn vóór 1 januari 2022.

Gemeente Ameland

De gemeenteraad heeft in juni 2019 het beleidsplan 'Samen op weg naar de energie van de toekomst' vastgesteld. Daarin zijn de programma's en projecten voor de komende jaren benoemd, is de benodigde formatie vastgelegd en begroot en zijn de kostenposten voor de verschillende structurele en eenmalige inhuur vastgelegd.

Projecten op thema

Verlichtingsplan

Met convenantpartner Philips Lighting (tegenwoordig Signify) is de gemeente in 2017 gestart met het uitvoeren van het Verlichtingsplan Ameland. Het doel van het plan is om het buitengebied zo donker mogelijk te houden en daar waar verlichting nodig is, die zoveel mogelijk in te passen in de natuurlijke omgeving (onder meer door het toepassen van rood-arm LED-licht en door het licht te laten dimmen als er geen mensen in de buurt zijn). In het hele buitengebied is de verlichting inmiddels zo uitgevoerd. In de dorpen is eveneens op afstand regelbare slimme en energiezuinige LED-verlichting toegepast. Het Verlichtingsplan is in 2019 afgerond. De nieuwe verlichting levert een energiebesparing op van naar schatting zo'n zeventig procent.

Opwek duurzame energie

Zonnepark Ameland BV

Zonnepark Ameland BV heeft in 2019 ruim 6.800.000 kWh opgewekt. Dat is een paar procent meer dan verwacht werd; een mooi resultaat dus. In 2019 hebben ongeveer 200 mensen het zonnepark bezocht, waarvan de helft in combinatie met een presentatie over Duurzaam Ameland.

Zonnepark Ballumerbocht

In 2019 heeft Eneco besloten af te zien van deelname aan een nog te realiseren nieuw zonnepark op de voormalige vuilstortplaats in de Ballumerbocht. In 2020 wordt in samenhang met de andere projecten in de Ballumerbocht (hogedrukvergister en waterstofproductie) een businesscase voor dit zonnepark voorgelegd aan de gemeenteraad voor besluitvorming.

Test met zonnepanelen voor beschermd dorpsgezicht en op monumenten

Ameland kent veel monumenten en gebouwen die onderdeel zijn van een beschermd dorpsgezicht. Hier gelden bij het plaatsen van zonnepanelen zware esthetische eisen. In veel gevallen zijn gewone zonnepanelen niet mogelijk. Om deze gebouwen toch van zonnepanelen te kunnen voorzien, zijn alternatieven nodig. Op Ameland is onder meer een test gedaan met kleinere zonnepanelen in een passende kleur op een schuurtje bij een woning langs de Bureweg. De panelen fungeren bovendien als

dakbedekking. In 2019 heeft de installatie 1.914 KWh opgewekt.

Hogedrukvergister

Een hogedrukvergister zet *swill* (keukenafval) en rioolslib om in groen gas. Een installatie die uit deze afvalstromen groene energie produceert past goed in het totaal van Energienet Ameland en zorgt er bovendien voor dat er geen (of veel minder) GFT-afval en rioolwaterzuiveringslib naar de wal afgevoerd hoeft te worden.

In 2018 is een overeenkomst gesloten met Wetterskip Fryslân voor de levering van zuiveringslib voor deze vorm van energieproductie. Verder hebben Bureau, Terberg, NAM, GasTerra en de gemeente Ameland een intentieverklaring getekend voor de realisatie van de vergistingsinstallatie. In december 2018 heeft het Waddenfonds de aangevraagde subsidie voor de vergister toegekend. In 2019 is een stuurgroep geformeerd die tot doel heeft de vergistingsinstallatie te bouwen. Onder meer vanwege de stikstofproblematiek is in 2019 geen vergunning verleend.

De gemeente maakt een afzonderlijk projectplan voor de vergister en werkt de businesscase uit, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de wens om in een later stadium een optimale stroom van divers organisch materiaal (*swill*, frituurvet en huishoudelijk GF-afval) in de hogedrukvergister bij te mengen.

Duurzame omzetting energie

Slimme Stroom Ameland

Van de 45 brandstofcellen die enkele jaren geleden op het eiland zijn geplaatst zijn er 23 overgenomen door particulieren en bedrijven. Tien brandstofcellen zijn in bedrijf bij de gemeente of op aan de gemeente gelieerde locaties. In 2020 wordt besloten of de gemeente deze installaties in bedrijf houdt. Daarna is het project Slimme Stroom Ameland, dat als doel had de productie van het Zonnepark te complementeren, afgerond.

Hybride warmtepompen GWA

In 2017 zijn samen met convenantpartner GasTerra 33 hybride warmtepompen geplaatst bij huurwoningen van het Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland (GWA). Bij zes woningen daarvan is meetapparatuur geplaatst om de daadwerkelijke energieverbruiken te meten na plaatsing van deze warmtepompen. Dit meetprogramma is niet goed uitgevoerd omdat de meetapparatuur niet juist is aangebracht, waardoor de gewenste gegevens niet beschikbaar zijn. Voor de gemeente is dit project afgerond. GasTerra is van plan nog aanvullende metingen te doen.

Warmtenet Klein Vaarwater

In het kader van Energienet Ameland is het plan opgevat om op Recreatiepark Klein Vaarwater een warmtenet met een brandstofcel te realiseren. Een concept-plan is gereed. Het bestuur en de Algemene Ledenvergadering van Klein Vaarwater nemen nu eerst een besluit over het vervolg. Dit besluit wordt in 2020 verwacht. De gemeente kijkt hier mee om te leren en te adviseren.

Duurzaam vervoer

Ameland is het tweede Friese eiland waar in de zomer van 2019 de *Elfwegentocht on Tour* plaatsvond. Ondernemers op het eiland konden kennismaken met duurzame vervoersoplossingen, als mogelijke opstap naar een fossielvrije bedrijfsvoering. Ze konden proefritten met fossielvrije voertuigen maken, er werden presentaties gegeven door studenten en experts en er was voldoende tijd om met elkaar van gedachten te wisselen over verschillende duurzame mobiliteitsthema's. Het was een geslaagde dag.

H2Watt

In 2019 hebben het Duitse nautische onderzoeksinstituut Mariko en de Nederlandse branchevereniging FME (2.200 leden) samen met de gemeente Borkum en de gemeente Ameland een samenwerkingsovereenkomst getekend in het kader van het project H2Watt. Doel van dit project is te komen tot een waterstofstrategie voor de Waddenzee en de eilanden Borkum en Ameland. De bedoeling is dat op Ameland een watertaxi omgebouwd om op waterstof en deze geschikt te maken voor de normale dienstregeling. Daarbij hoort ook de productie van waterstof uit duurzame bronnen, de opslag van waterstof, het transport en mogelijk een tankinstallatie op het eiland. Voor de gemeente is dit project bijzonder interessant; wanneer er eenmaal een begin is van een infrastructuur kunnen ook andere toepassingen ontwikkeld worden. Het project H2Watt loopt

tot en met de zomer van 2021 en biedt koppelkansen voor meerdere initiatieven op en rond Ameland.

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen en woningen

Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland

De gemeenteraad heeft besloten dat er in de komende jaren ruim 40 nieuwe huurwoningen voor het woningbedrijf gebouwd worden. Deze woningen zullen geen aardgasaansluiting meer krijgen. Daarnaast wordt bekeken welke andere verduurzamingsmaatregelen genomen kunnen worden. De eerste fase van het project bestaat uit de bouw van zeventien woningen op verschillende locaties. Op grond van duurzaamheidsoverwegingen is geadviseerd deze woningen gereed te maken voor aansluiting op een warmtenet en om een innovatieve waterbesparingsinstallatie (www.hydraloop.nl) te plaatsen.

Accommodatie Geel Wit

Voor de accommodatie van sportclub Geel Wit is een verduurzamingsplan gemaakt. Dit is afgerond en intern afgeleverd in 2019.

Zichtbaarheid en advies

Energieloket

Vanaf april 2014 beschikken alle Waddeneilanden over een energieloket. Het energieloket op de Friese Waddeneilanden wordt bemenst door Antoine Maartens (Urgenda) en voorziet in een behoefte. Eén keer per maand is Maartens aanwezig op elk eiland om mensen thuis te adviseren over verduurzaming. Geïnteresseerde burgers en bedrijven kunnen vooraf met hem een afspraak maken voor gratis, onafhankelijk en deskundig advies. In 2019 heeft Maartens ongeveer twintig adviezen uitgebracht, waarvan twee derde tot concrete uitvoering van energiebesparende maatregelen hebben geleid.

De combinatie van het digitale Duurzaam Bouwloket (www.duurzaambouwloket.nl) met een deskundige en onafhankelijke adviseur die bij de mensen thuiskomt voor advies, is voor Ameland een prima combinatie gebleken. In 2020 gaat de gemeente de adviesfunctie onderbrengen bij de eigen gemeentelijke organisatie.

Expositie Natuurcentrum Ameland

In het Natuurcentrum op Ameland wordt aandacht besteed aan de energietransitie. Dit is versterkt met een tijdelijke expositie van grootformaat posters over eilanders die hun huis verduurzaamd hebben. Op de posters is beschreven welke maatregelen ze in hun woning getroffen hebben, ter inspiratie van de bezoekers.

Places of Hope

De gemeente Ameland heeft zich in 2018 gepresenteerd op de tentoonstelling Places of Hope in Leeuwarden. Places of Hope is een experimenteel participatieproject van het Rijk ter voorbereiding op de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Places of Hope heeft een looptijd van enkele jaren; in 2019 zijn drie bijeenkomsten geweest. Rond Places of Hope heeft zich een interessante denktank en netwerkgroep gevormd, waar Ameland als koploper in de energietransitie deel van uitmaakt.

Communicatie

Naast de communicatie van de specifieke projecten en via het convenant Duurzaam Ameland, heeft de gemeente op Ameland en op het vasteland ruim 20 presentaties gegeven over Duurzaam Ameland. In totaal waren bijna 600 personen aanwezig bij deze presentaties.

Duurzaam Ameland heeft in 2019 aandacht getrokken op TV, op social media en in dag- en weekbladen. Duurzaam Ameland heeft zich gepresenteerd bij acht evenementen, er zijn vijf boekjes uitgegeven en vijf publicaties in vakbladen verschenen.

Boekje duurzame ondernemers

Begin juli 2019 is het boekje 'Energieke ondernemers op de Wadden' uitgebracht door de Friese Waddeneilanden, samen met de Stichting Energie voor MKB. Doel van het boekje is ondernemers (verder) op weg te helpen met de verduurzaming van hun bedrijfspand. Enthousiaste ondernemers op de Friese Waddeneilanden laten zien hoe zij het aanpakken. Ze vertellen wat ze hebben gedaan én wat het hun kost en oplevert. In dit boekje staat ook nuttige informatie over bestaande technieken, zoals zonnepanelen en warmtepompen, en over innovatieve ontwikkelingen zoals waterstof en accu's. Digitale versie vindt u hier:

<https://www.energievoormkb.nl/nieuws/nieuw-nieuw-nieuw-van-energie-voor-mkb-mooi-boekje-energieke-ondernemers-op-de-wadden-zo-maken-ondernemers-hun-bedrijfspand-klaar-voor-de-toekomst/>

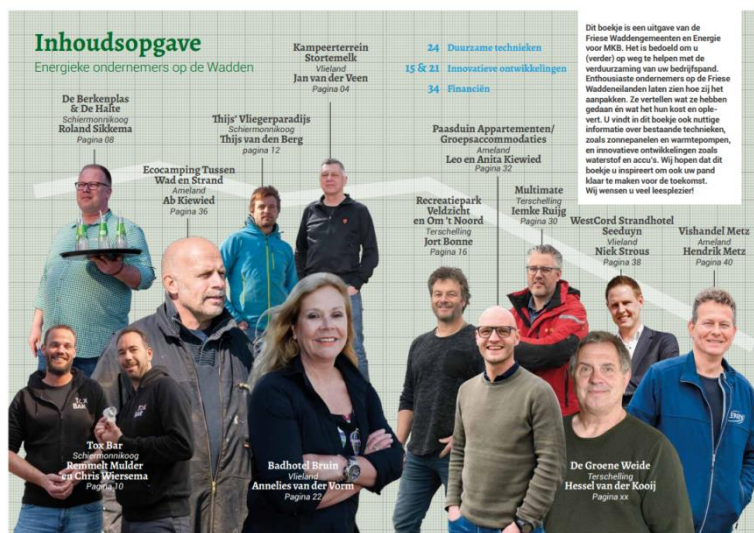
Boekje duurzame huizen op Ameland

Op Ameland spelen naast de plaatselijke energiecoöperatie de vier dorpsbelangen een belangrijke rol in de verduurzaming van het eiland. Er zijn op Ameland diverse voorbeelden van particulieren die op eigen initiatief of met hulp van de gemeente hun woning hebben verduurzaamd. Hun ervaringen zijn samengebracht in een boekje 'Duurzame huizen op Ameland'. Dit is huis-aan-huis verspreid op het eiland. De boekjes vinden ook gretig aftrek bij toeristen die het eiland bezoeken. Digitale versie:

https://www.ameland.nl/ameland-actueel/nieuws_42176/item/boekje-duurzame-voorbeeldhuizen-ameland_50980.html?previewcode=0cdddfc124c4bee4c1b0869c9747cef&preview=1&stukid=50980

Krant duurzaamheidsambitie tot 2019

Met als titel 'Opgewekt op kop met de energie van de toekomst' viel in augustus 2019 bij eilanders een krant op de mat uit naam van de Duurzame Waddeneilanden. De uitgave laat zien wat er sinds 2007 (het gezamenlijk uitspreken van de ambitie op het gebied van zelfvoorzienendheid) is gebeurd en wat er nog steeds gebeurt. De Waddeneilanden zijn volop bezig met verduurzaming en steken samen energie in duurzame energie. Doel van de krant is de lezer te informeren en te inspireren.

De eilanden willen de ervaring van de afgelopen twaalf jaar en de betrokkenheid van de eilanders inzetten voor een volgende versnelling. Daarbij gaat het van losse projecten steeds meer naar integrale oplossingen met verschillende technieken en nieuwe manieren van samenwerking. Voor de eilanden is deze ontwikkeling een kans en een uitdaging. Digitale versie van de krant:

<http://www.duurzaamameland.nl/wp-content/uploads/2019/08/Krant-Duurzame-Wadden.pdf>

Learning history Duurzaam Ameland

Het convenant Duurzaam Ameland is sinds 2007 actief om de duurzaamheidsambitie te realiseren en mogelijk te versnellen. TNO en Hanzehogeschool Groningen hebben onderzocht hoe het consortium heeft samengewerkt en wat heeft bijgedragen aan vooruitgang en wat niet. Op basis van deze *learning history* is een toegankelijk boekje geschreven en een flyer gemaakt. Tijdens de Noordelijke Klimaattop in Groningen, op 31 oktober 2019, is het boekje publiekelijk gepresenteerd en verspreid. Digitale versie boekje:

https://www.duurzaamameland.nl/wp-content/uploads/2019/10/Learning-History_brochure_DEF_mail.pdf

Digitale versie flyer:

https://www.duurzaamameland.nl/wp-content/uploads/2019/10/Learning-History_Flyer_DEF_mail.pdf

CO₂-compensatie

Bij de overtocht naar Ameland en Schiermonnikoog hebben passagiers de mogelijkheid om de CO₂-voetafdruk van de overtocht te compenseren door € 0,50 bij hun bootkaartje af te rekenen. Dit geld wordt door rederij Wagenborg Passagiersdiensten gelabeld en in een CO₂-compensatiefonds gestort, waaruit CO₂-besparende projecten gefinancierd kunnen worden. De bedoeling is dat WPD het fonds beheert, dat de gemeenten zorgen voor de administratie en dat de dorpsbelangen de keuze van projecten voor hun rekening nemen. De overeenkomsten worden momenteel uitgewerkt. De verwachting is dat het fonds begin 2020 opengesteld wordt voor plannen en projecten.

Educatie

Met ondersteuning van de provincie Friesland en cofinanciering van de gemeente en convenantpartners is in 2017 opdracht gegeven om een duurzaamheids-lesprogramma te ontwikkelen voor de scholen op Ameland. Dit gebeurt in nauw overleg met de docenten en deskundigen van IVN. Dit lesprogramma is op de BWS gegeven en liep van najaar 2017 tot en met najaar 2019. Gekeken wordt of dit een vervolg kan krijgen.

Onderzoeken verduurzaming Ameland

In het convenant Duurzaam Ameland 3.0 hebben de partners onder meer afgesproken om nieuwe en innovatieve experimenten op het gebied van duurzame energie te testen op Ameland. EnTranCe in Groningen biedt een voorportaal voor het daadwerkelijk uittesten van innovatieve technologie die vervolgens in de praktijk op Ameland uitgetest kan worden. EnTranCe is kort gezegd de proeftuin voor toegepast onderzoek: bedrijfsleven, ondernemers en onderwijs bouwen hier aan de energievoorziening van morgen. Studenten van de Hanzehogeschool Groningen doen in dit kader veelvuldig onderzoek op Ameland. De Waddencampus Ameland faciliteert hen hierbij. In 2019 hebben studenten onder meer onderzoek gedaan naar

- het realiseren van een zelfvoorzienend clubgebouw voor Dorpsbelang Ballum;
- het verduurzamen van de toeristische sector op Ameland;
- beïnvloeding van duurzaam gedrag van toeristen op Ameland;
- de mogelijkheden voor een offshore windmolen ten noorden van Ameland;
- verduurzaming van de accommodatie van Geel Wit;
- verduurzaming van enkele commandeurswoningen in Nes.

Ondernemerschap en participatie

Op de vier Friese Waddeneilanden lopen verschillende projecten voor energiebesparing bij ondernemers. Op Ameland hebben in 2017 en 2018 zeven ondernemers de Duurzame Ondernemers Kring Ameland gevormd. Zij werken planmatig en stap voor stap aan de verduurzaming van hun bedrijf. Daarnaast hebben in 2018 twintig MKB-ers zich aangemeld voor advies over de verdere verduurzaming van hun bedrijf, inclusief subsidie- en belastingadvies. In 2019 zijn de adviesrapporten van deze groep opgeleverd. In 2020 gaat de gemeente deze ondernemers zo veel mogelijk faciliteren om hun adviezen ook uit te voeren.

Buren geeft Energie

Dorpsbelang Buren wil samen met een aantal externe partners van het Convenant Duurzaam Ameland (Hanzehogeschool, GasTerra en gemeente Ameland) en de AEC een gedragen en uitvoerbaar energieplan maken met alle inwoners. De budgetten zijn hiervoor toegekend en vanaf januari 2020 gaat men aan de slag met het maken van het plan.

Regeling Reductie Energiegebruik

Alle gemeenten konden eind 2019 bij het Rijk een aanvraag indienen in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE). Doel van de regeling is bij particuliere huiseigenaren kleine energiebesparende maatregelen te treffen. Ameland heeft hiervoor een plan gemaakt en op basis daarvan heeft het Rijk een subsidie van € 110.000 toegekend. In 2020 gaat Ameland aan de slag met de uitvoering van dit plan, samen met de vier dorpsbelangen, de AEC, scholen, bedrijven en inwoners van Ameland.